

**Siunnersuut uunga Inuussutissarsiuutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiuutinik
ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat**
*Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut
Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq*

pillugu

**Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliap**

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Najaaraq Møller, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Mathiassen, Naleraq
Inatsisartunut ilaasortaq Dines Mikaelen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Harald Bianco, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqtigiit

UPA2024-mi ulloq 9. april siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Qitiusumik ilinniarfiit ilinniartitaanerni politikikkut takorluukkanut qaninnerulersinneqarnissaat qulakkeerniarlugu matumani siunnersuut saqqummiunneqarpoq, ilutigisaanillu qitiusumik ilinniarfinni aningaasaqarnikkut iluameersumik aqutsilluarsinnaalernissaq. Qitiusumik ilinniarfiit siulersuisunit aqunneqarunnaassasut siunnersuummi ilaavoq, taarsiulluguli Naalakkersuisut oqartussaasuni qullersatut inissisimassasut. Nuna tamakkerlugu ilinniartitaanernut siunnersuisoqatigiit, soqutiginnittut attuumassutillit avataaneersut imaluunniit suleqatigiissitat suliasatigut tunniussassaat anngunneqartalerumaartut siunnersuummi naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut sungiusaammik suliffissanut ataqtigiissaarinermik aqqissuussinermik pilersitsinikkut suliffiit

sungiusarfissat maannakkumiit amerlanerusut qulakkeerneqarsinnaalissapput, tamannalu inuusuttunut iluaqutaasussaalluni.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siunnersuut siullermeerneqarnermini assigiinngitsunik isummerfigineqarpoq ataatsimiititaliamullu suliaassanngorlugu innersuussutigineqarluni.

Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit nukittorsarneqarnissaat amerlanerusullu inuussutissarsiutinik ilinnialertarnissaat suliffinnilu sungiusartarnissaat pillugit siullermeerinninnermi isumaqatigiiffiulluarpoq, kisiannili siunnersuut ilusimisut iluseqartillugu akuersissutigineqarsinnaanngitsoq. Taamaattorli siunnersuummi matumani atuarfinni siulersuisunik atorunnaarsitsinermik nassataqartussami qitiusumik ilinniartit qitiusumit aqunneqalernissaat immikkut ittumik ukkatarineqarpoq. Tassunga tunngatillugu qitiusumik aqutsisoqalernissaa allaffissornerulernermik kinguneqartussatut oqallinnermi ernummatigineqarpoq.

Tusarniaanermut akissutit

Inatsisissatut siunnersuut piffissami 2. december 2023-mit 6. januar 2024 tungaanut tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarpoq. Tusarniaanermut akissutit qulit takkunnikuupput, taakkunani arfinillit oqaaseqaateqarsimallutik. Tusarniaanermut akissutit tunniunneqartut inatsisissatut siunnersuummut kakkiunneqarput, tamanna Inatsisartut Siulittaasoqarfiata ilusiliinissamut piumasaqaataanut naapertuuppoq.

Sassartitsinerit

PI/SPS-imi pisortaq siulersuisunilu siulittaasoq KNQI sinnerlugu ulloq 8. januar 2024 ilisarititsipput. Siunnersuut pillugu KNQI isummersuutai sassartitsineri ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarput. Taamatuttaaq siulersuisut siulittaasui arlallit ulloq 25. april 2024 ataatsimiititaliamut sassartitsipput. Taakkunani sassartitsinerni marlunni aqutsinermut aaqqissuussap allanngortinneqarnerata siulersuisunik atorunnaarsitsisoqarnissaanik kinguneqarnissaanut kiisalu nuna tamakkerlugu ilinniartitaanernut siunnersuisoqatigiit pillugit tunngaviusumik isummersuutit saqqummiunneqarput. Tamanna aamma KNQI'p tusarniaanermut akissutaani ilanngullugu allanneqarpoq.

Ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinnerit Naalakkersuisunullu apeqquutit

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninneranut atatillugu Meeqqanut, Inuusuttunut, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq ulloq 25. April 2024-mi ataatsimiititaliamit ataatsimeeqatigineqarpoq. Ilisimatitsiffiusumik ataatsimeeqatiginissamut aggeqqusissutip aammalu Meeqqanut, Inuusuttunut, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisup ataatsimiinnermi eqqartorneqartut pillugit apeqquutinut akissuteqaataasa assilineri

isumaliutissiissummut matumunnga **ilannugsaq 1-itut aamma ilannugsaq 2-tut** kakkiunneqarput.

Taamatutaaq ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninneranut atatillugu Meeqqanut, Inuusuttunut, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoq apeqqutinik arlalinnik akissuteqaqqullugu ataatsimiititaliamit qinnuteqarfigineqarpoq. Ataatsimiititaliamit apeqqutigineqartut assilineri aammalu Meeqqanut, Inuusuttunut, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisup akissuteqaataasa assilineri isumaliutissiissummut matumunnga **ilannugsaq 3-tut aamma ilannugsaq 4-itut** kakkiunneqarput.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Matumani inatsisissatut siunnersuut nutaanik pingasunik pingaarutilinnik imaqarpoq, imarisaata sinneri, suliarineqarnera ilusilersorneralu inuussutissarsiutinik ilinniarfiit aammalu inuussutissarsiorterup iluani pikkorissaasarnerit pillugit inatsimmut atuuttumut naapertuullutik.

Aqutsinermut aaqqissuussaaneq

Siunnersuutip siullermeerneqarnerani qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuunik atorunnaarsitsinissaq eqqartorneqarpoq. Tassunga tunngatillugu eqqaaneqarpoq inatsisissatut siunnersuut matumani pineqartoq pillugu GE aamma KNQI Meeqqanut, Inuusuttunut, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisumut saaffiginnissimasut. Siulersuisunik atorunnaarsitsisoqarpat ilinniarfiit suliffeqarnikkut immikkut ilisimasaat annaaneqartussanngussasut GE aamma KNQI ernummatigigaat saaffiginnissummi eqqaaneqarpoq.

Siulersuisunik atorunnaarsitsisoqassappat tamanna qitiusumik ilinniarfinni ilisimasamik annaasaqarnermik kinguneqassasoq aammalu allannguneq qitiusumit aqutsinerulernermik kinguneqassasoq oqartussaasunullu allaffissornerulernermik malitseqarsinnaasoq siullermeerinninnermi saqqummiunneqarpoq. Qitiusumik ilinniarfiit eqaallisarneqarnissaat siulersuisut namminneerlutik ugartorsimagaat Naalackersuisumit oqaatigineqarpoq. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqarpoq aqutsinermut aaqqissuussineq nutaaq qitiusumik ilinniarfiit aningaasaqarnerannut pitsanngorsaataassasoq, tassami qitiusumik ilinniarfintut aqutsineq toqqaannartumik ingerlanneqarsinnaalissaaq ilinniarnertuunngorniarfinni allaffissornikkut ingerlatsisarneq assigalugu. Tusarniaanermut akissutini allassimavoq qitiusumik ilinniarfinni suliassat suli siammasissumik suliarineqartassasut aqutsinerli oqartussaasunut qaninnerulersinneqassasoq.

Aammattaaq inuussutissarsiornermit sulianut ilisimasat qitiusumik ilinniarfinnit annaaneqarnissaat qitiusumik ilinniarfinni siulersuisunik atorunnaarsitsinerup nassatarissagaa tusarniaanermut akissutini arlanni taakkartorneqarpoq. Tamanna Implement nalunaarusiaanit paasineqarpoq, tassani siulersuisut suliffeqarnermut attuumassuteqarnerat, suliffeqarfiit pisariaqartitaannut ilisimasaqarnerat ilinniarfinnik aqutsinermut qulakkeerinneqataasuusut taakkartorneqarlutik.

Aqutsinermut aaqqissuussaaneq nutaaq siunnersuummi matumani pineqartooq ataatsimiititaliami ilanngullugu eqqartorneqarpoq. Aqutsinermut aaqqissuussineq nutaaq pillugu Naalakkersuisut akissuteqaataat (ilanngussaq 2) ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq.

Sungiusaammik sulisitsisarnermut ataqatigiissaarineramik ingerlatsineq (§ 33)

Sungiusaammik sulisitsisarnermut ataqatigiissaarineramik ingerlatsineramik pilersitsinissamut siunnersuut (§33) sungiusaammik suliffissat amerlanerulernissaannut qulakkeerinninnissamut iluaqutaassasoq siullermeerinninnermi oqaatigineqarpoq. Inatsit atuuttoq naapertorlugu tassunga akisussaaffik siulersuisuniippoq, kisiannili sungiusaammik suliffissat ikiligaluttuinnarnerat pequtigalugu suliassaq taanna naammaginartumik kivinnekartarsimangitsoq. Ukiut 13-it ingerlanerini sungiusaammik suliffiit 200-t annaaneqarsimasooq siullermeerinninnermi oqaatigineqarpoq. Aalajangersagaq aamma ataatsimiititaliami eqqartorneqarpoq.

Siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini allassimavoq sungiusaammik sulisitsisarnermut ataqatigiissaarineramik ingerlatsineq pillugu siunnersuut ilinniarfinnut tamanut atortussanngortinneqartariaqanngitsoq, aalajangersagaq naapertorneqarsinnaammat assersuutigalugu sungiusaammik sulisitsisarnermut ataqatigiissaarineramik ingerlatsineramik ataatsimoorussamik pilersitsinikkut ilinniarfiit arlallit sullinneqarsinnaalissammata. Suliassaq taanna nutaanik atorfinitsitsinikkut imaluunniit sulisooreersut pisariaqartinneqartunik piginnaasallit atornerisigut ingerlanneqarsinnaavoq. Tassunga atatillugu Naalakkersuisup akissuteqaatai tusaatissatut tiguneqartut ataatsimiititaliamit oqaatigineqarpoq (ilanngussaq 2).

Siunnersuisoqatigiit ataatsimiititaliallu (§ 4)

Naalakkersuisut siunnersuisooqatigiinnik ataatsimiititalianillu pilersitsinnaanerat annertunerulissaaq, taamaalillutik taakkua ilinniartitaanermut immikkoortortamut tamarmut, sammisanut inuussutissarsiornermut ilinniakkanut tunngasunuinnaangitsoq, atuutilersinnaallutik. Nuna tamakkerlugu ilinniartitaanermut siunnersuisoqatigiinnik arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik pilersitsinissamut pisinnaatitaanerup siunertaraa, ilutigisaanillu taanna 2024-mut aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussanut atuuttunut taarsinneqartussaalluni. Siunnersuutip nalinginnaasumik oqaaseqaataani

allassimavoq aalajangersakkamut ilaliullugu naatsorsuutigineqartoq avataaneersut fagitigut tunniussassat qitiusumik ilinniarfinnut annguttalerumaartut ilinniartitaanernut siunnersuisoqatigiinngortussat suliaasigut, aamma suliffeqarnermut ilinniakkanullu aalisakkanik nioqqutissiormi siunnersuisuusussaniit, naatsorsuutigineqartunit soqutigisaqartunik naleqquttunik inuttalersukkamik pilersinneqartussatut. Tamatuma saniatigut tusarniaanermut akissutini allaqqavoq inuussutissarsiornermut ilinniakkat isumaginninnermut peqqissutsimullu immikkoortortanut aamma attuumassuteqartut inuussutissarsiorneq kisimi pinnani.

Nuna tamakkerlugu ilinniartitaanermut siunnersuisoqatigiinnik pilersitsinissamut periarfissat nalinginnaasumik tapersorneqartut tusarniaanermut akissutini allaqqavoq. Taamaattorli nalornissutigineqartoq siunnersuisoqatigiinni ilaasortat inuussutissarsiornermut ilinniakkat iluanni piginnaasat attuumassutillit tunniussinnaassaneraat.

Sukkulluunniit inuussutissarsiutit sammiviinut - branche-nut – aamma faginut ataasiakkaanut sammisunik naapeqatigiittartunik panel-inik taaneqartunik pilersitsisoqartarsinnaasoq, taamaasillunilu ilinniartitaanerni pilersaarutunik suliaqartarnerit susasaqartut naleqquttut isumasiortarnissaat forständerip suliassaralugu tak. § 36, taamaaliornikkut avitseqatigiittarneq qulakkeerneqassasoq Naalakkersuisup akissuteqaammuni oqaatigigaa ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq (ilanngussaq 2).

Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasatigut kingunerisassai siunnersuutip nalinginnaasumik oqaaseqaataani nassuiarneqarput. Tassani allassimavoq siunnersuut pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqassanngitsoq, aqutsinermut aqqissuussineq nutaaq sipaaruteqarfiusussatut siunnersuummi naatsorsuutigineqarmat, tassani ilutigisaanik naatsorsuutigineqarluni sungiusaammik sulisitsisarnermut ataqatigiissaarineramik ingerlatsinermut aningaasat atorineqartussat siulersuisunik atorunnaarsitsineq nalimmassaanerillu aqutugalugit matussuserneqassasut. Tamatuma saniatigut allaffissornikkut aningaasatigullu kingunerisassai aalajangersagaq matumani pineqartoq naapertorlugu annikillisinneqassapput siunissami missingersuutunik nikingasoornissaq pinngitsoortinneqarsinnaalissasoq ataatsimiititaliami oqaatigineqarpoq, taassumalu saniatigut qitiusumik ilinniarfiit naalakkersuisoqarfimmilu akisussaasuusumi suliassat annikillineqassallutik.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

- Ataatsimiititaliap **amerlanerussuteqartut** siunnersuut **akuerisassanngortippaa**.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasunut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Najaaraq Møller
Siulittaasoq

Knud Mathiasen

Dines Mikaelen

Peter Olsen

Edvard Nielsen Aronsen